

Κυριακή Η΄ Ματθαίου – ο χορτασμός των πεντακισχιλίων.

του Αρχιμανδρίτου . Λουκά Τσιούτσικα.

Ευαγγελικά αναγνώσματα.

«λαβών τους πέντε άρτους και τους δύο ιχθύας, αναβλέψας εις τον ουρανόν ευλόγησε... και έφαγον πάντες και εχορτάσθησαν» (Μτ 14:19).

Ένα από τα πιο εντυπωσιακά θαύματα τα οποία έκανε η αγάπη του Χριστού μας, είναι και αυτό το οποίο ακούσαμε κατά την ανάγνωση του σημερινού ευαγγελίου.

Βρισκόταν ο Κύριος με τους μαθητές του σε περιοχή κοντινή προς τη λίμνη της Γαλιλαίας, κόσμος δε πολύς είχε μαζευτεί και άκουγε τη διδασκαλία του. Όμως, καθώς η ώρα είχε περάσει και ο τόπος ήταν ερημικός, θέλησε να στηρίξει και σωματικά τον λαό. Έβαλε τους ανθρώπους, που μόνο οι άνδρες ήταν περίπου πέντε χιλιάδες, να καθίσουν στο έδαφος, πήρε τα πέντε ψωμιά και τα δύο ψάρια που βρέθηκαν, και αφού ευχαρίστησε τον Θεό τα έδωσε στους μαθητές του και αυτοί στον κόσμο.

Έφαγαν και χόρτασαν, και τα περισσεύματα που μάζεψαν, “ίνα μη τι απόλλυται”, ήταν δώδεκα κοφίνια. Όταν είδαν το θαύμα έλεγαν: “Αυτός είναι πραγματικά ο προφήτης που πρόκειται να έλθει στον κόσμο”.

Ο Κύριος λοιπόν έθρεψε τον λαό υλικά αλλά και πνευματικά. Υλικά μεν με τα ψωμιά και τα ψάρια. Πνευματικά δε με τη διδασκαλία αλλά και το μήνυμα του θαύματος. Ότι δηλαδή αυτός δεν είναι ένας τυχαίος διδάσκαλος, αλλά ο αναμενόμενος προφήτης, ο Μεσσίας.

Και σήμερα τρέφει τον κόσμο. Παρέχει τα υλικά αγαθά του προς βρώσιν και πόσιν, προς συντήρηση και αύξηση του σώματος. Τα δίνει πλούσια και σ’ όλους, άλλο αν μερικοί τα κατακρατούν και τα στερούν από άλλους που τα έχουν ανάγκη. Τρέφει όμως, ή μάλλον θέλει να θρέψει τον άνθρωπο και πνευματικά. Ποια όμως είναι η τροφή η πνευματική;

Πολλές φορές ο κόσμος ομιλεί για πνευματικούς ανθρώπους και εννοεί αυτούς που εργάζονται κυρίως με το πνεύμα το ανθρώπινο, με το μυαλό τους, λογοτέχνες, φιλοσόφους κ.λπ., ή κάνει λόγο για πνευματικά επιτεύγματα και εννοεί τα κατορθώματα των ανθρώπων αυτών. Για την ορθόδοξή μας όμως παράδοση, πνευματικός άνθρωπος είναι μόνον αυτός που έχει το Πνεύμα το άγιο, ενώ αυτός που το στερείται, όσο κι αν ασχολείται με τις τέχνες, την επιστήμη και γενικώς τον πολιτισμό, είναι σαρκικός ή ψυχικός. Έτσι και τροφή πνευματική δεν είναι τα ωραία λόγια ή οποιοδήποτε άλλο δημιούργημα του ανθρώπου, αλλά η χάρη του αγίου Πνεύματος και καθετί που παρέχει αυτή τη χάρη.

Η λήψη της πνευματικής τροφής είναι απαραίτητη για την πνευματική μας ζωή. Όπως το σώμα που μένει χωρίς τροφή υλική φθείρεται και πεθαίνει, έτσι και η ψυχή, που δεν έχει από μόνη της πνευματική ζωή, χωρίς βρώση και πόση πνευματική, χωρίς τη ζωή που δίνει το άγιο Πνεύμα και που είναι η αληθινή ζωή του ανθρώπου, οδηγείται στον πνευματικό θάνατο.

Πνευματική τροφή είναι ο λόγος του Θεού. Διότι με αυτόν ομιλεί ο ίδιος ο Θεός. Είναι ενέργεια του αγίου Πνεύματος και φέρνει στις ψυχές αυτών που καλοπροαίρετα τον ακούν τη χάρη του αγίου Τριαδικού Θεού.

Κατ' αρχάς ο λόγος του Θεού είναι διατυπωμένος στα δημιουργήματά του και εξαγγέλλεται από αυτά. Είναι οι λεγόμενοι από τους θεολόγους, και ιδιαίτερα από τον άγιο Μάξιμο τον ομολογητή, λόγοι των όντων. Οι αιτίες δηλαδή που έφεραν στην ύπαρξη τα δημιουργήματα και τα συντηρούν σε αυτή. Είναι αυτό που λέγει ο απόστολος Παύλος: «τα γαρ αόρατα αυτού από κτίσεως κόσμου τοις ποιήμασι νοούμενα καθοράται, η τε αΐδιος αυτού δύναμις και θειότης»· δηλαδή οι αόρατες ιδιότητες και ενέργειες του Θεού, από τότε που κτίστηκε ο κόσμος, βλέπονται με το νου στα κτίσματα, η θεότητα και η αιωνιά του δύναμη. Ή αυτό που λέγει ο ψαλμωδός: «Οι ουρανοί διηγούνται δόξαν Θεού, ποίησιν δε χειρών αυτού αναγγέλλει το στερέωμα».

Όμως για την πνευματική μας ασθένεια υπάρχει και ο λόγος του Θεού με τη συνηθισμένη έννοια και μορφή, δηλαδή τη γραπτή και προφορική. Και η μεν παιδαγωγία που γίνεται με τον λόγο της Παλαιάς Διαθήκης ομοιάζει, κατά τον άγιο Ιωάννη τον Χρυσόστομο, με τη χορήγηση γάλακτος, η διδασκαλία δε της Καινής Διαθήκης με τη στερεά τροφή.

Η τροφοδοσία και η αναθέρμανση της πνευματικής μας ζωής χρειάζεται να αποτελούν καθημερινό μας μέλημα και φροντίδα. Και σήμερα, δόξα τω Θεώ, υπάρχουν πολλές δυνατότητες για κάτι τέτοιο.

Πολλές εκδόσεις της Αγίας Γραφής με ορθόδοξες μεταφράσεις· έργα πατερικά επίσης μεταφρασμένα για να γίνονται καταληπτά από τον καθένα· διάφορα άλλα βιβλία και περιοδικά με άφθονη ύλη χριστιανικού περιεχομένου αποτελούν πηγή για τον πνευματικό μας ανεφοδιασμό. Ακόμη και αυτοί που δεν μπορούν να διαβάσουν ή να τρέξουν σε κάποια αίθουσα, μπορούν να ακούσουν λόγο Θεού σε πολλές ραδιοφωνικές ή τηλεοπτικές ομιλίες.

Βέβαια χρειάζεται και εδώ προσοχή και κάποια επιλεκτικότητα ώστε να τροφοδοτούμε την ψυχή μας με τροφή αφενός μεν υγιεινή, δηλαδή ορθόδοξη και όχι πλανεμένη, αφετέρου δε στέρεη και δυναμωτική και όχι ανούσιες, πνευματικά, πολυλογίες.

Αλλά όλη αυτή η θετική τροφοδοσία θα πρέπει να συνοδεύεται και από μια αρνητική. Την αποφυγή δηλαδή όλων των πνευματικών ρύπων και ιδιαίτερα των τηλεσκουπιδιών και των τηλεδηλητηρίων, τα οποία όχι μόνο μας αφαιρούν πολύτιμο χρόνο, όχι μόνο δεν μας ωφελούν πνευματικά, αλλά και ψυχραίνουν την πνευματική μας ζωή, μας καθιστούν κοσμικόφρονες, τροφοδοτούν δε και αναζωπυρώνουν τα ποικίλα και ιδιαίτερα τα σαρκικά πάθη.

Ακόμη τροφή πνευματική αποτελούν οι αγιαστικές πράξεις της Εκκλησίας μας, ιδιαιτέρως δε τα Μυστήριά της και μάλιστα η θεία Ευχαριστία. «Η γαρ σάρξ μου αληθώς εστί βρώσις, και το αίμα μου αληθώς εστί πόσις». Κατά τη θεία Ευχαριστία παίρνουμε μέσα μας τη θεωμένη σάρκα του Κυρίου, η οποία είναι πηγή αγιασμού και πρόξενος θεώσεως σ' αυτούς που αξίως προσέρχονται σ' αυτήν. Χρειάζεται όμως πνευματικός αγώνας, κατάλληλη προετοιμασία, ώστε η κατάλληλη τροφή να πέσει στο κατάλληλο στομάχι.

Λέγει σχετικά ο άγιος Ιωάννης Χρυσόστομος: «Όπως η σωματική τροφή, όταν πέσει σε άρρωστο στομάχι χειροτερεύει την αρρώστια, όχι λόγω της φύσεώς της αλλά λόγω της ασθένειας του στομάχου, έτσι συμβαίνει και στα μυστήρια τα πνευματικά. Διότι και αυτά όταν πέσουν σε ψυχή γεμάτη κακία, περισσότερο της κάνουν κακό και την καταστρέφουν, όχι εξαιτίας της φύσεώς τους, αλλά εξαιτίας της αρρώστιας της ψυχής που τα δέχθηκε». Εκείνο δε που μας καθιστά αξίους, κατάλληλους για να δεχθούμε τη χάρη των Μυστηρίων και να ωφεληθούμε απ' αυτή είναι η μετάνοια και τα έργα της μετανοίας.

Γενικότερα η εργασία των εντολών του Θεού και ιδιαίτερα της προσευχής αποτελεί επίσης τροφή πνευματική. «Εμόν βρώμα εστίν ίνα ποιώ το θέλημα του πέμψαντός με (Πατρός)». Και με την εργασία των εντολών ο άνθρωπος ομοιάζει με τον Θεό και ως εκ τούτου γίνεται δοχείο δεκτικό, κατάλληλο, για να δεχθεί τη χάρη του Θεού, με την προσευχή δε πλησιάζει σ' αυτόν και ενώνεται μαζί του. Γεμίζει με Πνεύμα άγιο, γίνεται θεός με τη χάρη του και μπορεί να ζει στον παράδεισο από τώρα, ζώντας και απολαμβάνοντας «α οφθαλμός ουκ είδε και ους ουκ ήκουσε και επί καρδίαν ανθρώπου ουκ ανέβη».

Αυτόν τον Λόγο του Θεού, τον άρτον τον ζωντανό που κατέβηκε από τον ουρανό, ας αγαπήσουμε περισσότερο από οτιδήποτε άλλο και με αυτόν ας τρέφουμε την πεινασμένη μας ψυχή· διά των αγίων Μυστηρίων, των αγίων Γραφών και της εργασίας των αγίων του εντολών, για να επιτύχουμε τον ακόρεστο χορτασμό μας. Αμήν.

Αρχιμ. Λουκάς Τσιούτσικας.

Πηγή : <https://www.koinoniaorthodoxias.org/>